

Wat is er gebeurd in 2021

BURUNDI VELDBEZOEK: REISVERSLAG

Covid 19 heeft, zoals overal, zijn stempel gedrukt op de uitvoering van onze projecten in 2020 en deels in 2021. De technisch adviseur en tevens bestuurslid Clemens Aartman, bezocht voordien elk jaar Burundi waar invulling werd gegeven aan evaluaties, uitvoering en monitoring van onze projecten.

De voorzitter, mevrouw Béatrice Aartman-Rurakubagura, was ruim 8 jaar niet meer ter plekke geweest ; in september 2021 werd besloten Burundi te bezoeken om de situatie van de voltooide projecten te bekijken en tevens andere lopende projecten uit te werken.

Aldus werd gedurende oktober en november 2021 een gezamenlijke reis ondernomen waarvan hierbij verslag van de bezoeken, werkzaamheden en sociale activiteiten.

I. BLINDENINSTITUTEN

1. **GITEGA**, Blindeninstituut, Lycée Notre Dame de la Sagesse

1a. Technische ondersteuning.

Onderhoud en reparatie was voorzien voor brailleprinters ; de onderdelen verkregen van de Zweedse fabrikant werden geïnstalleerd.

Er bleek echter nog meer nodig te zijn waaronder essentiële componenten voor een braille machine welke door Handicap International beschikbaar was gesteld. Dankzij de voortreffelijke ondersteuning van de Zweedse fabrikant zijn alle printers gebruiksklaar gemaakt; werd training in basis onderhoud verzorgd en de het nodige gereedschap achtergelaten. Ook de Thermo-kopieermachines en elektromechanische braille printers werden behandeld.

De verschillende interventies waren verdeeld over twee weken, telkens 3 dagen.

Een nieuwe uitdaging is een verzoek van de Directie van het Lycée, om een betaalbare oplossing te vinden voor de reproductie van wetenschappelijke en wiskundige tekens in braille.

1b. Sociale activiteit

Na de techniek organiseerde Morgenster een bijeenkomst met alle blinde en slechtziende studenten; onder het genot van een hapje en drankje werd muziek gemaakt door een band van de studenten. De voorzitter hield een toespraak met bemoediging als kernboodschap; een vloeiende speech van één van de studenten als dank en reactie bevatte onder andere de verzoeken voor blinden-taststokken en laptops met vertaling van braille naar schrift (+ vice-versa) en lectuur via audio.

2. **GIHANGA**, Blindeninstituut, Kanura.

2a. Technische ondersteuning

In de loop van 2021 werd hier een, door ons gefinancierd, elektrificatieproject met energie van zonnepanelen gerealiseerd; tijdens ons bezoek werden extra componenten aangebracht. Ook hier werd onderhoud gepleegd aan brailleprinters waaronder de door ons in 2017 gedoneerde machine, tevens werd gebruikers-training gegeven aan een nieuw benoemd team van docenten/vertalers naar braille. De aanschaf van een thermo-kopieer apparaat en een extra printer zijn hard nodig.

2. **GIHANGA**, Blindeninstituut, Kanura, vervolg :

2b. Sociale activiteit.

De voorzitter van onze lokale partner ISAL, mevr. Crescence was meegekomen naar Gihanga. De dames hebben de tijd genomen voor een sociale ontmoeting met alle leerlingen; onder begeleiding van een keyboard en gitaar werd er muziek gemaakt, mooi gezongen, gedanst en genoten van beignets en limonades. Ontroerend waren de bemoedigende gesprekken met de opgroeiende meisjes de potentiële gevaren voor elke vrouw maar vooral hen, met gezichtsbeperking. Verband voor de maandelijkse periodes werd onder hen verdeeld.

2c. Spiritueel

Béatrice heeft een toespraak/gebed gehouden over christelijke waarden en heeft enkele exemplaren van een audiobijbel beschikbaar gesteld met gesproken tekst in de lokale taal, het Kirundi. Deze apparaatjes werden aangekocht bij de Zakbijbelbond in Nederland. De jongeren (en hun docenten) toonden zich zeer enthousiast om te kunnen luisteren naar gesproken teksten uit het Nieuwe Testament.

3. **KABEZI**, een nieuw blindeninstituut in Bujumbura Rural.

Clemens heeft een nieuw blindeninstituut bezocht genaamd Ecofo Penn Blind School, gesticht door de Fondation Uwiragiye. Dit instituut met internaat heeft 80 leerlingen; is goed uitgerust wat accommodatie en voorzieningen betreft, inclusief eenvoudig maar doeltreffend, didactisch materiaal.

Voor braille reproductie beschikte men over één vrije nieuwe brailleprinter die niet werkte door een simpel mankement, maar ook vanwege een duur softwarepakket waarvan de licentie was verlopen.

Reparatie en installatie van door de fabrikant beschikbaar gestelde software die ook elders in Burundi worden gebruikt, vormen een eerste remedie.

De noodzaak voor de aanschaf van andere machines, printer, thermo-kopieer etc is evident; het goedwillend “lenen” van een ander instituut is géén oplossing.

Bij alle drie opleidingscentra voor jongeren met een visuele beperking werd gebruikers- en onderhoudstraining gegeven aan de docenten teneinde continuïteit in braille reproductie ten beste te waarborgen,

II. **Doveninstituut : EPPHATHA de Kamenge**

De samenwerking met, en onze steun aan, de doelgroepen van jongeren met visuele en/of auditieve beperkingen is ooit hier begonnen in 2013, tijdens een vorig bezoek van de dames van ons bestuur; een contact bij toeval leidde tot acute medische hulp aan het jonge meisje Chanella; na behandeling werd opvang geregeld in het doven- en slechthorende instituut Epphatha.

Naast jaarlijkse sponsoring van 15 leerlingen werden hier voorgaande jaren een Waterreservoir gebouwd en elektrische installaties met energie uit zonnepanelen aangelegd. Tijdens ons huidige bezoek is aandacht besteed aan het onderhoud. Ook hier was er gelegenheid voor een sociaal samenzijn met de scholieren; dit met een serene stilte, maar toch enthousiast en daardoor zeker indrukwekkend.

III. Onderwijs Algemeen voor kansarme jongeren.

We hebben ontmoetingen gehad met de kinderen en jonge studenten die we steunen. Wij hebben de tijd genomen om met de jonge studenten afzonderlijk te praten en te luisteren naar hun ideeën voor de toekomst en hun begeleiding. Het gaat hier om 20 jonge studenten en 5 finalisten die nog geen baan hebben gevonden; afkomstig uit verschillende provincies.

IV. Geloof en Samenleving

1. **Busoro:** Katholieke kerk en gelieerde activiteiten

Zondag 31 oktober waren wij uitgenodigd voor het bijwonen van de Eucharistieviering in de parochiekerk van Busoro; de ruim 500 zitplaatsen waren in beide vieringen van deze ochtend volledig bezet.

Een speciaal woord van dank aan het eind van de viering voor de door Stichting De Morgenster die eind 2018 elektrisch licht hebben aangebracht in de kerk, de gemeenschapszalen en de pastorie.

De animatie van het jongerenkoor was geweldig, mede dankzij de audio installaties door ons beschikbaar gesteld.

Wij kregen de gelegenheid om de missie en doelstellingen van onze stichting te presenteren en een woord van bemoediging te spreken naar de inwoners van Busoro, de woorden gesproken door voorzitter Béatrice, afkomstig uit Busoro.

Na afloop werden we verwelkomd door de jonge priesters, die duidelijke, en open ideeën hebben voor ontwikkeling en die zich hebben bekwaamd in hun werk als plaatselijke leiders.

Ook hier zijn enkele audio bijbels beschikbaar gesteld om Gods Woord weer te geven aan kinderen maar ook analfabeten waarvan er vele zijn in deze omgeving.

2. **Busoro:** Protestantse Kerk

We hebben de protestantse kerk in Busoro kunnen bezoeken.

Zoals geschreven in de vorige nieuwsbrief, hebben we deze kerk vorig jaar geholpen met de dakbedekking, cement voor de vloer en onderkant van de muren, en de aankoop van materiaal zoals stoelen, tafels, etc

We stimuleren de kinderen in de zondagschool en geven aan elk wat koekjes e.d.

We waren daar op een zondag in november om samen Onze God te vieren.

We hebben kunnen praten over de missie en het doel van Morgenster.

Na afloop ontvingen zij ons hartelijk met buffet dat door de mensen zelf was klaargemaakt. Zij vertelden ons dat er elke maand een toename is van gelovigen in hun gemeente. In 2020 begonnen zijn er per vandaag 38 volwassenen en 60 kinderen/jongeren lid van de kerkgemeenschap.

V. Bejaardenhuis

Wij bezochten een opvangcentrum voor bejaarden dat in Gihanga, dichtbij de Kanura school voor de blinden, is gevestigd.

Daar werden we verwelkomd door jonge novicen (toekomstige katholieke zusters), een spontaan en warm onthaal met dans en animaties.

De oudere mensen vertelden ons hun wens om op sommige zondagen iets bijzonders of extra te eten; dat hebben wij ter harte genomen en voor gezorgd. Hier zagen we hun kleinschalige, maar goed verzorgde vis-, varkens- en landbouwprojecten. De zuster die dit tehuis leidt, vertelde ons over 2 dilemma's: een structureel waterprobleem van haar centrum in een regio waar het klimaat warmer is dan elders (uitloper boven het Tanganyika meer) en een slechte elektriciteitsvoorziening, enerzijds door een chronisch tekort aan energie en anderzijds vanwege de hoge prijs die betaald moet worden indien beschikbaar.

VI. Gezinsopvang

We hebben inmiddels vier plekken voor gezinsopvang: 2 in Bujumbura, 1 in Cankuzo en de laatste in Busoro.

Gedurende 2021 hebben we vooral aandacht besteed aan de duurzaamheid van de huisvesting middels bijdragen in reparaties en renovaties van woonplekken.

In Bujumbura hebben wij kinderen in twee verschillende gezinnen ondergebracht, waar zij samen met de andere kinderen van het gezin leven.

In Cankuzo hebben wij een multifunctioneel opvangcentrum gecreëerd, dat bestemd is voor studenten, speciaal en exclusief voor meisjes, om veiligheid te bieden, hen te beschermen tegen gevaren zoals verkrachting; tegelijk alle facetten te leren van het huishouden, hygiëne, koken, kortom zich voorbereiden op een goede toekomst als huisvrouw en moeder.

De locatie wordt beheerd door een begeleidster uit het team van onze lokale partner ISAL; een energieke, jonge moeder die in haar (schaarse) vrije tijd een HBO opleiding volgt op het gebied van Rurale Ontwikkelingsprojecten.

Het Cankuzo centrum komt ook beschikbaar voor korte vakanties van jongeren uit de wereld van visuele en auditieve beperkingen, welke wij primair steunen.

Ook zijn er plannen om een naaiatelier op te zetten om de meisjes tijdens de vakantie een vak te leren.

In Busoro zijn wij begonnen met de bouw van een opvangcentrum dat in de komende twee jaar operationeel zal zijn.

VII. Weeskinderen

We bezochten ook het Busoro weeshuis, gerund door de katholieke zusters; ook daar hadden we een erg leuke tijd samen.

Enkele jaren geleden zijn in het weeshuis door Italiaanse vrijwilligers zonnepanelen geïnstalleerd; het systeem functioneert niet meer naar behoren; Clemens heeft dit bekeken en verwacht er iets aan te kunnen doen samen met een lokale monteur.

Het weerzien met nu volwassen jongens, die als eerste weeskinderen werden opgevangen in Etoile du Matin vanaf 2005, was hartverwarmend.

Sommigen hebben een baan, anderen volgen HBO opleidingen; één van hen heeft werk gevonden in Dubai en steunt zijn vroegere lotgenoten die géén werk hebben. De gesprekken, hun maatschappelijke ontwikkeling en toekomstvisies, gaf ons best een trots gevoel.

VIII. Kliniek Busoro

Dit gezondheidscentrum wordt geleid door de Zusters Franciscanessen. Eind 2019 hebben wij elektrische installaties aangelegd met verlichting waarbij de energie wordt verkregen uit zonnepanelen; voor het bewaren van vaccins werd een koelkast beschikbaar gesteld. Tijdens ons bezoek werd gecontroleerd of alles naar behoren functioneerde. Zuster Daphrose, de zeer dynamische medisch verantwoordelijke, presenteerde een wenslijst met behoeften zoals een nieuwe bevallingstafel.

IX. Paroisse Busoro, zonnebloemolie

De leiding van de katholieke parochie van Busoro hebben een project geïnitieerd van productie van olie uit zonnebloempitten. Middels fondsen van derden werd een pers aangeschaft en geïnstalleerd; deze hebben wij in werking gezien. Het planten en oogsten van de zonnebloemen biedt werkgelegenheid voor de inwoners van het dorp.

X. Naai-atelier

Wij hebben het door ons gesponsorde atelier kunnen bezoeken; de productie van maatkleding en verkoop ontwikkelen zich zo goed dat mw. Ndayisaba Evelyne, de eigenaresse, een tweede atelier heeft gestart, op loopafstand van de eerste. Met voldoening hebben we kunnen constateren dat ook hiermee weer een 8 -tal jongeren werk en inkomen hebben gekregen.

Van alle bezoeken en evenementen zijn foto's en video's gemaakt; een selectie daarvan wordt toegevoegd aan elke gebeurtenis onder de rubriek Projecten.

Dank aan u allen die ons in staat hebben gesteld om deze projecten te realiseren.